

FARSUND KOMMUNE ADMINISTRASJON TEKNISK
SEKTOR

Saksbehandler, innvalgstelefon

Janne Thygesen, 37 01 75 93

Postboks 100
4552 FARSUND

Klage på kommunens vedtak om tillatelse til demonstrasjonsanlegg av vindkraftteknologi på gnr/bnr 31/67 i Farsund

Vi viser til brev av 25.06.2025 fra Farsund kommune med melding om vedtak av 17.06.2025 der det gis dispensasjon for etablering av demonstrasjonsanlegg for vindkraftteknologi med en varighet på 5 år på gnr./bnr. 31/67 i Farsund.

Statsforvalteren påklager herved kommunens vedtak av 17.06.2025, om dispensasjon for etablering av demonstrasjonsanlegg for vindkraftteknologi med en varighet på 5 år, med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9 tredje ledd.

Statsforvalteren mener at vedtaket må omgjøres, da tillatelsen til demonstrasjonsanlegget for vindkraftteknologi strider mot nasjonale naturmangfoldsinnteresser med vekt på fugl.

Bakgrunn

Det er søkt om dispensasjon for etablering av demonstrasjonsanlegg for vindkraftteknologi (12 stasjoner) og FOU (3 stasjoner) med en varighet på 5 år på gnr./bnr. 31/67 i Farsund, jamfør dispensasjonssøknad av 04.03.2025.

Kommunen har den 17.06.2025 fattet følgende vedtak der det ble gitt dispensasjon for omsøkte tiltak:

«Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 7 gis dispensasjon fra arealformålet flyplass i kommunedelplan for Lista fly- og næringspark med sikte på etablering av demonstrasjonsanlegg for vindkraftteknologi. Søknaden godkjennes på følgende vilkår:

• Testperioden skal bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget for teknologiens påvirkning og konsekvenser for fugl. Det skal før iverksetting av testing fremlegges en plan for hvordan kunnskapsnivå kan økes for godkjenning i kommunen. Planen skal forelegges Statsforvalteren i Agder for innspill før godkjenning.

• *Ved testing skal det foreligge et forsvarlig sikkerhetsnivå i forhold til personsikkerhet. Annen offentlig myndighet forutsettes å bekrefte at det foreligger et tilstrekkelig sikkerhetsnivå.»*

Juridisk bakgrunn og planstatus

Det aktuelle området er avsatt til «Flyplass» i kommunedelplan for Lista Fly- og næringspark fra 2001.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren uttalte seg 09.05.2025 til søknaden om midlertidig dispensasjon for etablering av demonstrasjonsanlegg på Lista Lufthavn. Vi viser til uttalelsen i sin helhet.

I uttalelsen vår av 09.05.2025 kom vi med en sterk fraråding av en tillatelse til aktuelle tiltak. Vi vurderte potensialet for konflikt med nasjonale interesser som meget stort, særlig med tanke på fugl. Vi viste til grundige redegjørelser som framgår fra saksdokumentene knytta til forslag til områderegulering for Lista Renewable Energy park (LREP), som Statsforvalteren har stående innsigelser til. Planområdet for foreslåtte LREP grenser til området hvor aktuelle tiltak omsøkes. Av saksdokumentene i nevnte plansak fremgår det at både planområdet og hele Flat-Lista er av *stor nasjonal og internasjonal betydning* for hekkefugler på trekk. Samtidig er det et viktig hekkeområde, der det er registrert 34 rødlista fuglearter, der mange av disse har status som trua og mange hekker innenfor planområdet til det tilgrensende LREP-planforslaget. Områderegulering for LREP ligger for tiden til endelig behandling hos Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD).

Statsforvalteren legger videre vekt på *omfanget* av tiltaket, med en rekke høydevindsanlegg over et stort område (over 600 dekar), med potensielt store negative konsekvenser for blant annet fuglearter av nasjonal verdi. Beskrivelsen og visualiseringen av mulige produksjonsbaner for de 15 omsøkte kitene i vedlagte konsesjonssøknad illustrerer at kitene beveger seg svært raskt (opp mot 180 km/t), og de har en betydelig flyradius og påvirker dermed betydelige arealer i luftrommet. Vi vurderer at konfliktpotensialet fra aktuelle tiltak fremstår klart større for fugl enn vanlig flydrift. Mens flydrift medfører at fly letter og lander i området nå og da, vil kitene fly konstant i luftrommet over flyplassen på Lista når de er i drift.

Som nevnt i vår uttalelse av 09.05.2025 vurderer Statsforvalteren også at kunnskapsgrunnlaget knyttet til fugl som foreligger i forbindelse med aktuelle søknad er mangelfullt, jamfør vedlagte fuglestudie som er knytta til en studie av én kite over en begrensa tidsperiode. Anlegget som nå omsøkes, med en rekke høydevindsanlegg, har et langt større konfliktpotensial. Både av dispensasjonssøknaden og av kommunens vedtak der det gis tillatelse til demonstrasjonsanlegget, framgår det at et mål med omsøkte anlegg er å bygge ny forskning om konsekvenser av den aktuelle teknologien – blant annet for fugl. Vi mener dette verken er rett måte eller lokalisering å utvikle slik ny kunnskap på, og at det er klart i strid med føre-var-prinsippet. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven (nml.) § 9 sier følgende:

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak».

På bakgrunn av ovennevnte er Statsforvalterens faglige vurdering at det foreligger en *klar risiko* for *alvorlig* skade på naturmangfold av nasjonal verdi dersom tiltaket godkjennes, jamfør omfanget av tiltaket og områdets nasjonale og internasjonale betydning for en rekke rødlista fuglearter.

Vi viser videre til i Rundskriv T-2/16, punkt 3.8, om Miljøforvaltningens innsigelsespraksis, som klargjør hva som er spørsmål av nasjonal og vesentlig regional betydning på klima- og miljøområdet i kommunal arealplanlegging. Her framgår det at innsigelse kan vurderes når et planforslag kan komme i konflikt med truede arter og deres leveområder, jamfør gjeldende Norsk rødliste for arter, samt andre arter som er spesielt hensynskrevende, jamfør arter med nasjonal forvaltningsinteresse i Naturbase.

På bakgrunn av ovennevnte vurderer vi at tiltaket er i konflikt med nasjonale naturmangfoldsverdier, med særlig vekt på fuglearter av nasjonal verdi. Vi legger til grunn – når en sammenstiller betydningen området har for fugl med omfanget av tiltaket – at det fremstår overveiende sannsynlig at tiltaket vil få vesentlig negativ påvirkning på nasjonale fuglehensyn, og vil kunne øke den samla belastningen for fuglelivet på Lista betydelig.

For øvrig minner Statsforvalteren om at dersom en dispensasjonssøknad berører naturmangfold skal prinsippene i [naturmangfoldloven](#) §§ 8-12 om kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, samlet belastning med mer legges til grunn for kommunens saksbehandling. Dette skal fremgå av vedtakets begrunnelse, jf. naturmangfoldloven § 7. Vi bemerker at kommunen i sitt vedtak ikke har fulgt opp dette i tråd med lovens krav.

Konklusjon

Statsforvalteren påklager herved Farsund kommune sitt vedtak av 17.06.2025, jf. pbl. § 1-9. Statsforvalteren mener vedtaket må endres, slik at som omsøkt etablering av demonstrasjonsanlegg for vindkraftteknologi (12 stasjoner) og FOU (3 stasjoner) med en varighet på 5 år, på gnr./bnr. 31/67 blir avslått.

Statsforvalteren ber om at klagen gis oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42.

Med hilsen

Kari Øiestad Schjelderup (e.f.)
organisasjon og forvaltningsdirektør
Seksjon plan

Gunnar Ogwyn Lindaas
miljøverndirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune

Postboks 788 Stoa

4809

ARENDAL